

DINSİZ MÜSLÜMAN GAYR-i MÜSLİM MÜ'MİN

Son dersimde bir parça temas ettiğim ve **Mektubat** kitabında geçen bu kavram üzerine çalışmak istiyorum. Bu ders bir cihette

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ

وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

HUCURAT SURESİ 14

Bedeviler "inandık" dediler. De ki: Siz iman etmediniz ama "İslâm olduk." deyin. Henüz iman kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah'a ve Resulüne itaat ederseniz, Allah işlerinizden hiçbir şeyi eksilmez. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.

ayetini anlamak noktasında önemli bir bakış açısını kazandıracak manayı tazammum ediyor.

İman ve İslam birbirini tamamlayan adeta mütemmim unsur hükmünde iki hakikat. Yani iman itikad ve fikir iken, İslam tatbikat ve ameldir.

İMAN

İSLAM

İTİKAD

TATBİKAT / HAYAT

MEKKE

MEDİNE

Din-i hak ancak bu iki hakikatın mezci ile hayatın bütününe hakim olur. Bu iman ve İslam yani itikad ve tatbikatın cem olmasına Üstad hazretleri "hakikat-ı İslamiye" olarak tanımlıyor.

İslâm'ın rükünleri başkadır, hakikat-ı İslâmiyet'in esasları yine başkadır.

Hakikat-ı İslâmiyet'in esasları; altı erkân-ı imaniye ile

ve esas-ı ubudiyet ki, İslâmın beş rüknü olan (savm, salât, hacc, zekat, kelime-i şehadet) mecmuunun hülâsasıdır. Risale-i Nur, altı

İMAN

Allah'a iman

Meleklerle iman

Kitaplara iman

Peygamberlere iman

Ahirete iman

Kaza ve kadere iman

ERKAN-I İMANİYE

6

İSLAM

Kelime-i Şehadet

Namaz kılmak

Zekat vermek

Oruç tutmak

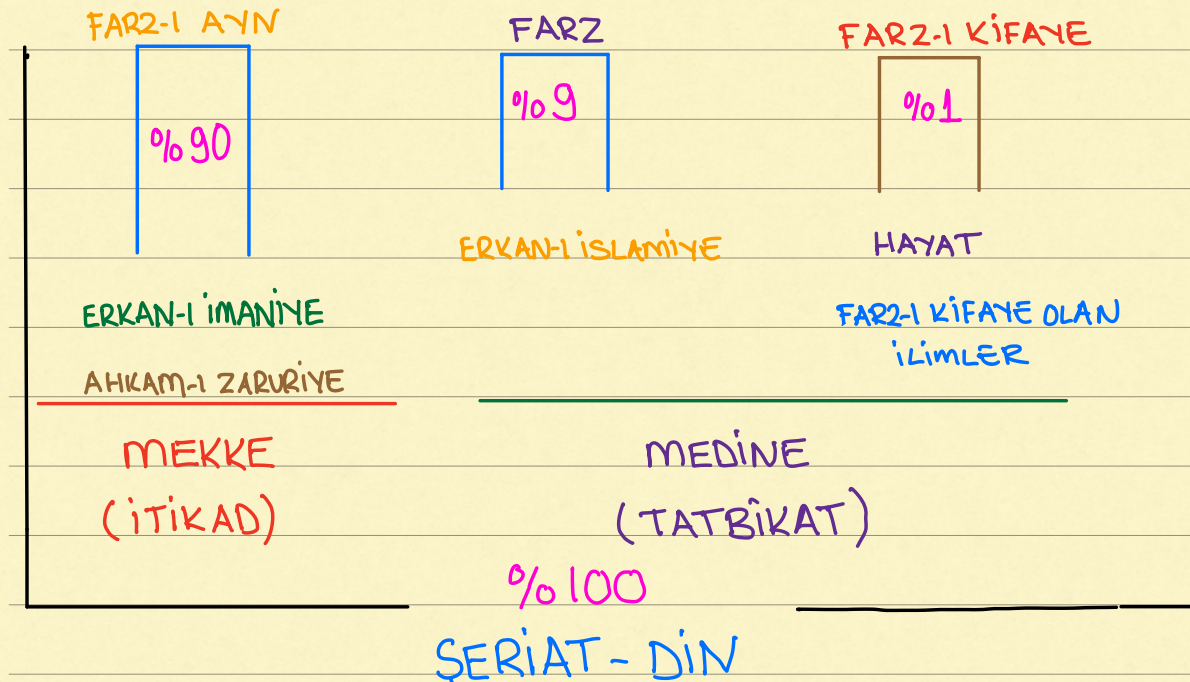
Hacca gitmek

ESAS-I UBUDİYET

1

HAKİKAT-I İSLAMİYET

Bir önceki dersimin kilit noktasını tekrardan hatırlayıp "din" hakikatının hayatımdaki problemlili kısmının tesbitini tekrar etmek istiyorum.

Müslüman bir anne baba ve coğrafyada doğmuş olmakla çoğumuzun bir irade-i cüziye sarfetmeden din hakikatıyla bulduğum bir gerçek. Bunun vermiş olduğu rehavetle müslüman etiketinin üzerime vurulmuş olmasından dolayı da kendimi bir imani eğitime tabi olmadan buna ihtiyaçta hissetmeden bir ömür geçiriyorum.

Ve bu noktada hayat içinde hayat sahasında %1'lik alan olan ve her insanın dinli dinsiz her insanın ortak değeri olan bu yüzdelik dilimde ölçsüzlük, hakka taraf olmama, mübaseretlerde problemler kendini gösteriyor.

Kaçırduğum yüzleşmek istemediğim acı gerçek şu ki:
" Nur-u imanın, insanın bütün e'f'el ve asarına sıhhat ve istikameti vermek, sanındandır "

İSARAT-UL İ'CAZ

Hayat, yaptığım işler, fiillerim, kelamın itikadımın kılıfı vucud bulmuş halidir. Dolayısıyla benim fiillerime, kelamıma tesir etmeyen, istikamet vermeyen imanın çokta getirisi olmuyor aslında belkide o iman taklidi ve bir iddiadan öte değil.

Ve bu istikametsiz ölçsüz hayatım ile her müslüman gibi temsil vazifemi icra edemeyip bilakis islama leke vuruyorum.

Diğer tarafta bazı gayri müslimlerde gözüken kemalatlardan var. Gerek işlerinde gerekse fiillerinde gözüken kemalata medar vaziyetler ile bazı noktalarda benden bazı müslümanlardan kemalatlara gözükebiliyorlar. **Maalesef bazıları** ehli imanda gözüken bir iki menfi hareket ile onu yerin dibine batırırken, **gayri müslimde gözüken kemalata medar bir iki fiile bakıp onu arsız öbya çıkarıyor.**

Sunu unutmamam gerekir ki:

Belki muhabbet, sıfat veya san'atı içindir. Öyle ise **herbir müslümanın herbir sıfatı müslüman olması lâzım olmadığı gibi, herbir kâfirin dahi bütün sıfat ve san'atları kâfir olmak lâzım gelmez.** Binaenaleyh müslüman olan bir sıfatı veya

Her müslüman olarak bende her halimle islamiyetin güzelliklerini yaşamakla mükellefim ama muktedayı küll değim hata ve kusur noktasında bunları minumve etmek gayretinde olmalıyım.

Diğer taraftanda gayri müslime gösterdiğim hüsnü zanı ve pozitif bakışı da müslüman kardeşim içinde göstermem gerektiğini unutmamalıyım.

Başlıkta kullandığım **dinsiz müslüman ve gayri müslim mü'min** kavramlarının geçtiği **Dokuzuncu Mektub'ta** geçen bölümü anlamaya çalışacağım.

Râbian:

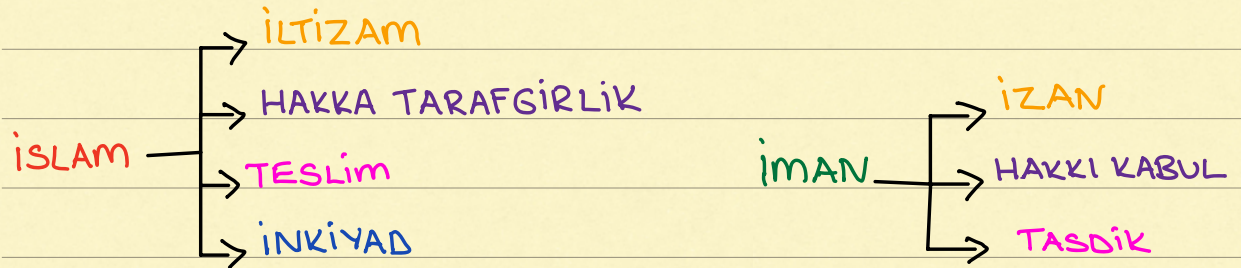
Ülema-i İslâm ortasında "İslâm" ve "iman"ın farkları çok medar-ı bahsolmuş. Bir kısmı "İkisi birdir", diğer kısmı "İkisi bir değil, fakat biri birisiz olmaz" demişler ve bunun gibi çok muhtelif fikirler beyan etmişler. Ben şöyle bir fark anladım ki:

İslam ve imanın birbiri ile münasebeti noktasında önemli bir soru. Bu soru hakkında Üstad hazretleri çok orijinal kısa ama çok önemli bir cevap veriyor.

İslâmiyet, iltizamdır; iman, iz'andır. Tabir-i diğerle: İslâmiyet, hakka tarafgirlik ve teslim ve inkiyaddır; iman ise, hakkı kabul ve tasdiktir. Eskide bazı dinsizleri gördüm ki: Ahkâm-ı Kur'aniyeye şiddetli

İslamiyet iltizam yani bir hakikatı kendine gerekli görme
İman ise iz'andır yani teslim olup itaat etmektir.

İslamiyet hakka tarafgirlik, teslim, boyun eğmek
İman ise hakkı kabul, tasdiktir.

Burada geçen kavramların kısa anlamlarını öğrenip bu kavramlar üzerinden İslam ve iman farkını anlamaya çalışacağım.

İslamiyet için dört vasıf kullandı.

İLTİZAM: Bir şeyi kendine lazım kılma. İnsanın aklen gerekli ve doğru bildiği şeyi artık kendi için icra noktasında görev olarak görmesi ona taraftar olması

HAKKA TARAFGİRLİK: Kendine lazım kılınan ve aklen gerekli ve doğru bildiği şeyin işin yada davranışın hak olduğunu bilip hakka tarafgir olmak

TESLİM: O hakikat üzere boyun eğmek

İNKİYAD: O hakikata insanîyetini kullanarak mecbur hissederek itaat etmek.

İman için üç vasıf kullanıldı.

İZAN: Basiret ve anlayış anlamına geliyor fakat buradaki anlayış yalnızca akli bir çıkarım yada sonuç değil aklın yanında kalp ve suur gibi manevi yönleri de içine alan hikmet merkezli mülk ve melekutu bir arada kavrayan kalbi bir kabuldür.

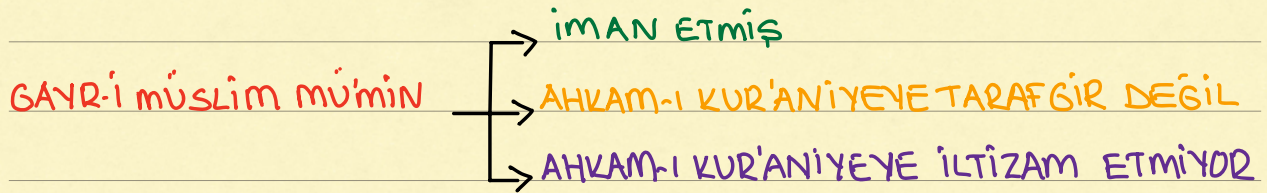
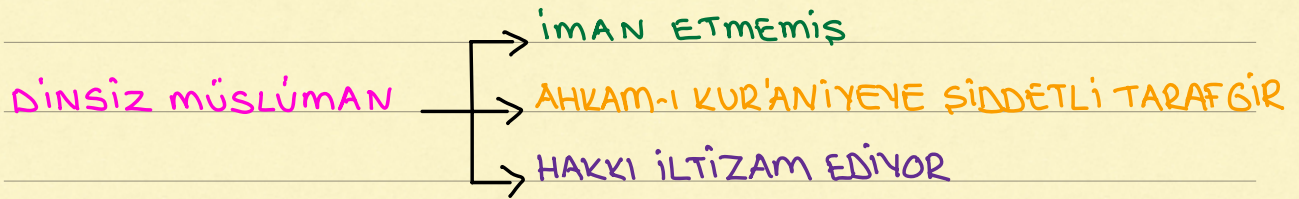
HAKKI KABUL: İzan mertebesinde bir idrak ile kalbi bir mutmainlik içinde husule gelen itaat.

TASDİK: Kişinin akıl ve kalbini kullanıp suuru ile beraber bir neticeyi sadık yani doğru görmesi ve onaylayıp doğru görmesidir.

Bu kavramları kısaca anladıktan sonra konunun devamını okuyup hayat sahasında tatbikatını yapacağım.

tasdiktir. Eskide bazı dinsizleri gördüm ki: Ahkâm-ı Kur'aniyeye şiddetli tarafgirlik gösteriyorlardı. Demek o dinsiz, bir cihette hakkın iltizamıyla İslâmiyete mazhardı; "**dinsiz bir müslüman**" denilirdi. Sonra bazı mü'minleri gördüm ki; ahkâm-ı Kur'aniyeye tarafgirlik göstermiyorlar, iltizam etmiyorlar.. "**gayr-ı müslim bir mü'min**" tabirine mazhar oluyorlar.

Konu başlığında geçen iki kavram bu paragrafta özetlenmiş Paragraf içerisinde geçen iki kavramı ve onlara ait vasıfları semalendiracağım.

Üstad hazretleri kullanmış olduğu iki kavramın izahlarını bu şekilde yapmış ve kavramlara ait vasıfları bu şekilde sıralamış. Konuyu bu merkezde hem itikadi olarak bir iki misal ile fehmime yakınlatacağım hemde hayat içerisinde herkesin tüm insanlığın ortak alanı olan hayat üzerinde tatbikat noktasında değerlendirmeye çalışacağım. İslam yani dini hak yalnızca itikad ve ibadet ve ona dair hükümleri ihtiva eden bir din değildir. Bu noktalar ana sütun olan yüzde doksanlık bölümdür. Aynı zamanda İslam gerek ferdi gerekse iktisadi hayatı tanzim eden bir kavundur.

Ve hayatın her bölümünü tanzim eden ihya ve imar eden öläü ve öğretilere sahip bir dindir. Yani itikadi hükümleri hayat safhasında tatbikata sokar ve itikadi hükümlerinin doğruluğunu hayat yarı hikat ile tasdik eder.

Bu iki kavramı geçmiş iki dersimde nazarıma karşın iki şeriat üzerinden ve o iki şeriatın kabulü ve icrası noktasında ele almaya çalışacağım.

İlk bölümde itikadi kısımda bu kavramları uygulamaya ve o noktadan anlamaya çalışacağım, ikinci noktada da hayat ve ona dair tatbikat noktasında anlamaya çalışacağım.

Şeriat-ı İlahiye ikidir:

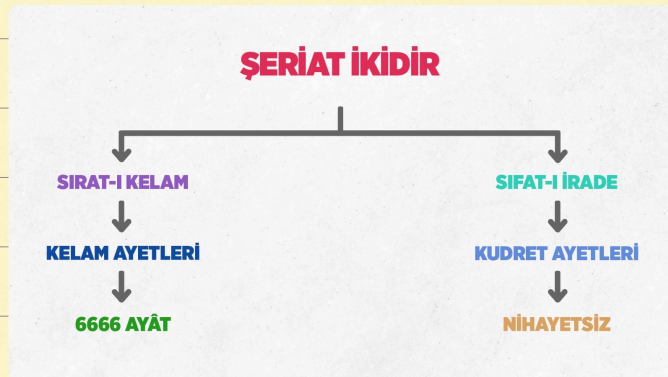
Biri:

Sıfat-ı kelâmdan gelen bir şeriattır ki, beşerin ef'al-i ihtiyariyesini tanzim eder.

İkincisi:

Sıfat-ı iradedden gelen ve evamir-i tekviniye tesmiye edilen şeriat-ı fitriyedir ki, bütün kâinatta cari olan kavanin-i âdâtullahın muhassalasından ibarettir. Evvelki şeriat nasıl kavanin-i akliyeden ibarettir; tabiat denilen ikinci şeriat dahi, mecmu-u kavanin-i itibariyeden ibarettir. Sıfat-ı kudretin hâssası olan tesir ve icada mâlik değillerdir.

Şeriatı iki noktadan ele alıp şöyle bir ayırım yapmıştım.

Kelam ayetleri ve orada ifade edilen ahkam ve kanunlar noktasında bazı insanlar mü'min olmadıkları halde hakperest oluyor, adaleti, çalışkanlığı, hatta İslamın yasakladığı fuhuş, alkol gibi emirleri savunuyor şiddetli taraftar oluyor. Üstad hazretleri buna misal olarak Barla Lahikasında İttihadcıları misal veriyor.

istiyorum, fakat vaktim müsaadesizdir. Müslim-i gayr-ı mü'min ve mü'min-i gayr-ı müslimin manası şudur ki: Bidayet-i Hürriyette İttihadcılar içine girmiş dinsizleri görüyordum ki; İslâmiyet ve şeriat-ı Ahmediyeye, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve bilhâssa siyaset-i Osmaniye için, gayet nâfi' ve kıymetdar desatir-i âliyeyi câmi' olduğunu kabul edip, bütün kuvvetleriyle şeriat-ı Ahmediyeye tarafdar idiler. O noktada müslüman, yani iltizam-ı hak ve hak tarafdarı oldukları halde mü'min değildiler; demek müslim-i gayr-ı mü'min ıtlakına istihkak kesbediyordular. Şimdi ise firenk usûlünün ve medeniyet namı

Hayata hasr-ı nazar eden hayatın devamı ve istikameti için çalışanlar İslamiyetin hayat-ı şahsiye ve hayat-ı içtimaiyeye bakan hükümlerini uygulamalarını iltizam ediyor hakka tarafgirlik gösteriyor, inkiyad ediyor ama iman etmiyor. Fıtrat dini olan İslamı hayatı okuyup doğruluğunu kabul edip İSLAM oluyor ama hakkı bulup akıl ve kalp ittifakı ile suuru ile izan etmediğinden İMAN etmiyor

Bedevisler "inandık" dediler. De ki: Siz iman etmediniz ama "İslâm olduk." deyin. Henüz iman kalplerinize yerleşmedi. Eğer Allah'a ve Resulüne itaat ederseniz, Allah işlerinizden hiçbir şeyi eksiltmez. Çünkü Allah çok bağışlayan, çok merhamet edendir.

Ayetinin sırrına mazhar oluyor.

Diğer tarafta iman etmiş İslamın itikadî olan hükümlerini kabul etmiş amma hayat içinde tatbikat kısmında bunları kabul etmiyor, tatbikini istemiyor. Üstad hazretleri yine Barla Lahikasında bu kısmı şöyle misallendiriyor.

istihkak kesbediyordular. Şimdi ise firenk usûlünün ve medeniyet namı altında bid'at-kârane ve şeriatşikenane cereyanlara taraftar olduğu halde; Allah'a, âhirete, Peygamber'e imanı da taşıyor ve kendini de mü'min biliyor. Madem hak ve hakikat olan şeriat-ı Ahmediyenin kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, gayr-ı müslim bir mü'min oluyor. İmansız

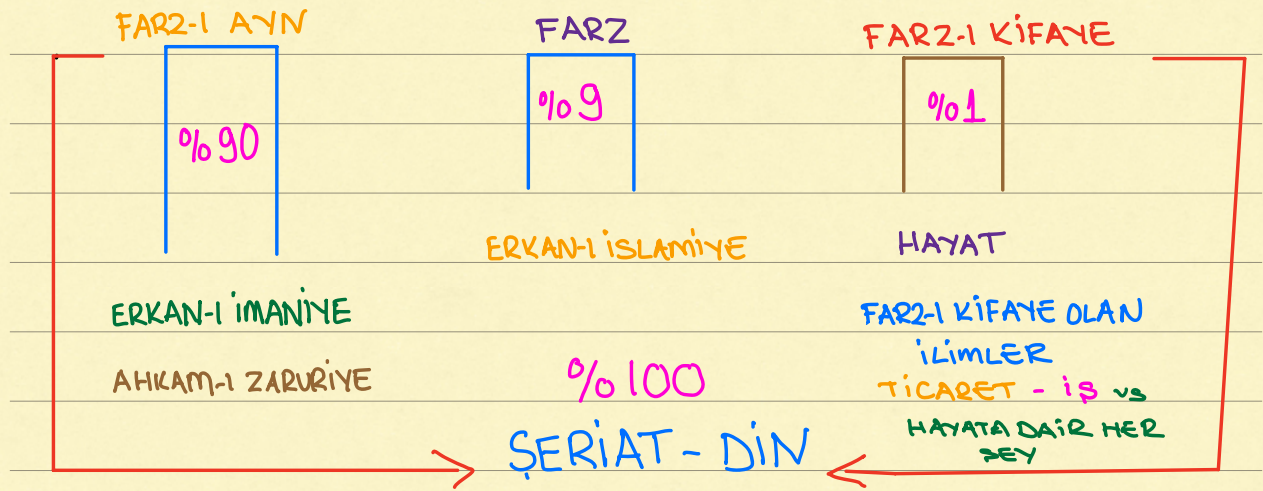
İtikadî bir iddia seviyesinde tutup itikadî hayat safhasında da tatbikatını yapmamak yada hayatın içerisinde şeriatın hükümlerini kabul etmemek, istememek bu zamanda bu olmaz vs gibi ifadelerle dini dar bir alanda belli zamanlarda yaşamak.

Bu vaziyette sunu unutmamam gerekir ki İslamın her şartını yada hükümünü yerine getiremeyebilirim yada bu hükümlere aykırı hareket edebilir bu vaziyet bu hüküm ve şartları kabul edip gerekli gördüğüm inkar etmediğim takdirde beni günahkar, fasık vs yapar ama asla kafir yapmaz.

Ama bir hüküm ve emir yapılmayıp birde bunun üzerine inkar edilirse o zaman kişi itikaden kafir olur.

HAYAT VE DİN

Kelamdan gelen emirlere riayet noktasında vaziyet bu minvalde iken hayat cephesinde hayata taalluk eden insanlığın ortak alanı olan hayat ve ona taalluk eden ilim, uğraş, ticaret vs. noktasında konuyu ele aldığımızda şöyle bir gercek ortaya çıkıyor.

Din hakikatını hayatın bütününe dair bu şekilde pay etmiştik. Ve bu hayat içerisinde bütün ilimler hayata dair herşey. Ve bu noktada Avrupa dini hakta mahrumiyeti nedeni ile buraya öyle bir hasrı nazar ediyor ve burada öyle bir yok oluyor ki bu kısma bakan ilimleri öyle bir ders alıyor ve kanuniyeti okuyor ki %1 hayat sahasında yalan konuşmaması, işindeki disiplini, hakta taraftarlığı ile her iş kanuniyete uygun yapması, bunu iltizamen kendine gerekli görmesi ve buna teslim olması ile hayat kısmındaki payede İŞLERİ İLE MÜSLİM İTİKADEN GAYRİ MÜSLİM oluyorlar. Maddeten hikmet dünyasında muvaffak oluyorlar.

Ben ve ehl-i imanda itikaden %99'luk alanı kabul etmişim. Ama itikadın ders verdiği şahsi hayatında gözükmesi gereken ve sünnet-i seniyye olara hayat içinde libas giymiş Kur'an ahlakından mahrum yaşamakla beraber hayatın diğer safhalarında iş, aile, ticaret hayatında da %99'dan mahrum bir yasanti gözüküyor.

Yalan, hırs, gıybet, sözünde durmama maddi işlerde disipline girmeme, intizam ve nizama muhalefet, seriat-ı hilkat noktasında o kanuniyetin gerektirdiği maddi işlere riayet hususunda ciddi bir zaafiyet yaşıyorum ve yaşıyorum. İTİKADEN MÜSLÜMAN İŞ VE HAYAT İSE GAYR-İ MÜSLİM

Hayat itikadın libasıdır. Hans İslamiyetin %1 kısmına mazhar olup %99 itikaddan mahrumiyet ile ebedi ahiret hayatını kaybediyor, bu dünya hayatında mükafatını alıyor. Dünyada mükafatı mutlak, ahirette küfrü mutlak

Hasan itikadına hayat sahasında libas giydirmedeği için %1'lik hayat sahasında maddi hayatta mükafat göremiyor Dünya hayatında ücret cüz-i ahiret ise meçhul oluyor.

NETİCE NEDİR ?

Bu ayırım ve ifadeler ile toplumda hayat-ı iatimâiyede ve çoğu zaman nefsimde şahsi yaşantımda karşılaştığım bir durum. Bir taraftan İslamiyetin hayat içerisinde faydasını gördüğü prensiplerine tabi olup ondan istifade eden yada fıtrat dini olan İslamiyetin fıtraten güzel ahlakının numunelerine sahip ve onlarla yaşamı iman etmeyen, yada İslamın iman kısmını kabul etmiş yada ettiğini iddia ederek yaşantı noktasında bir çok hükümünü, fıtraten gerekli güzel ahlakı göstermeyen mümin gayri müslim. İki vaziyetinde neticesi şöyle ifade ediliyor.

Elcevab: İmansız İslâmiyet, sebab-i necat olmadığı gibi; İslâmiyetsiz iman da medar-ı necat olamaz. Felillahilhamdü velminnetü,

ÇÖZÜM

Dokuzuncu Mektupta geçen bu bölüm öncesinde **beni** yani **Hasanî** gayri-i müslim bir mümin yapan neden **Dokuzuncu Mektub'un Sâlisen** yazan kısmında zikrediliyor

Görüyorum ki: Şu dünya hayatında en bahtiyar odur ki: Dünyayı bir misafirhane-i askerî telakki etsin ve öyle de iz'an etsin ve ona göre hareket etsin. Ve o telakki ile, en büyük mertebe olan mertebe-i rızayı çabuk elde edebilir. Kırılacak şişe pahasına, daimî bir elmasın fiyatını vermez; istikamet ve lezzetle hayatını geçirir. Evet dünyaya ait

Bu cümle beni gayr-i müslim bir mü'min yapan sürecin başı. Dünya hayatını yani %01'i mutlak ve gerçek yapınca kendime de o mutlakiyet içinde bakınca dünya hayatının mahiyetini unuttuyorum. Misafirhane olduğumu ve askeri bir misafirhanede iman hakikatları ile ders ve talim yapmakla mükellef olduğumu unuttunca kırılacak siselere elmas fiyatı veriyorum.

Ve insan olarak bana verilen bütün hissiyatlarımı bu fani hayatı kazanmak için kullanıyorum. Hırs, inat, endişe, istikbal, makam vs. gibi hissiyatları fani hayat için kullanarak bu dünya hayatında yüzde birlik alanda rahat etmek, çok kazanmak adına hırsı mecaziye, yalana, derdi maîset korkusu ile haramlara giriyorum.

Bundan kurtulmanın yegane yolu

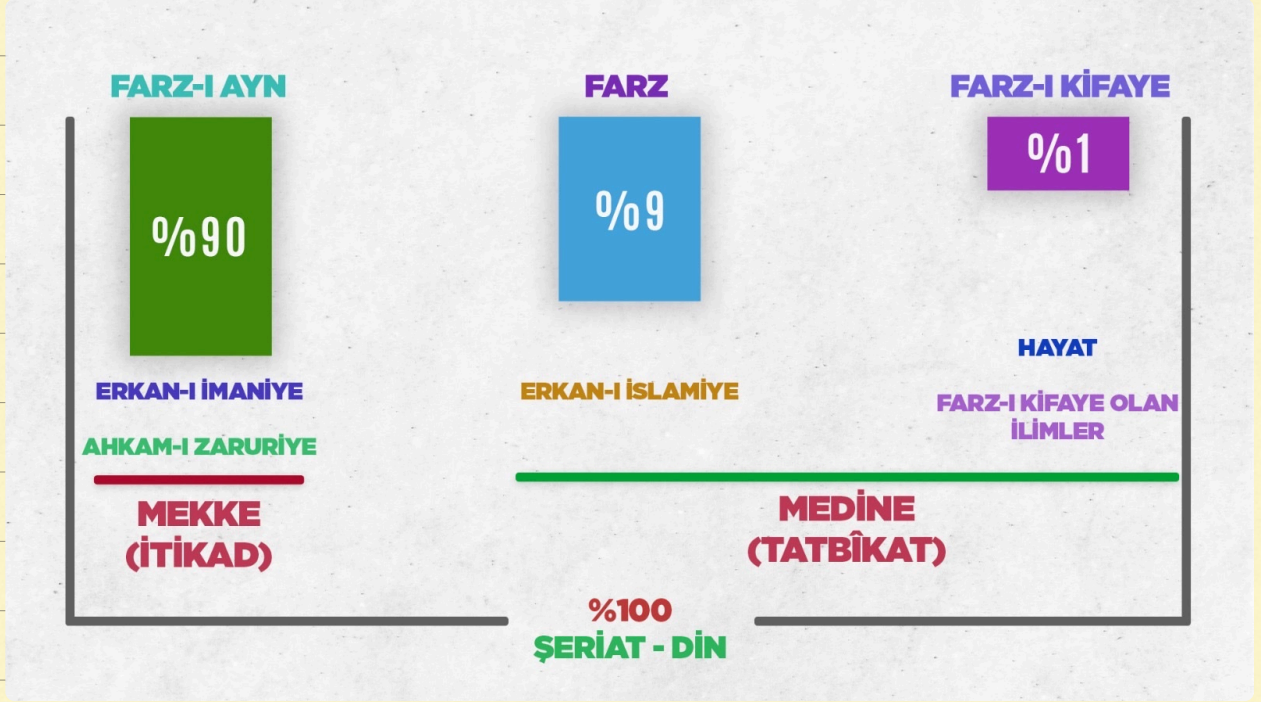
İMAN

**İTİKAD
MEKKE**

İSLAM

**TATBİKAT / HAYAT
MEDİNE**

nefsimde Mekke yani %90'lık itikad kısmını sağlam inşa etmek, bu insanın neticesinde %9'luk ibadeti bu insanın svuru ile yapmak, %1'lik hayatın her anında bu itikada uygun libas giydirmektir.

Dini hakkın bir eğitim süreci olduğunu unutmamak, fikrin evveli amelin ahiri sırrınca, hayata dair her şeyin her isimin, fiilimin, halimin, kâlimin almış olduğum yada taşıdığım itikadın libası olduğunu unutmamalıyım. Bu süreci isleten bir eğitime tabi olmam esastır. Bu sürecin bu zamandaki adresi **Dokuzuncu Mektup'ta** ilgili yerde söyle nazara veriliyor.

İslâmiyetsiz iman da medar-ı necat olamaz. Felillahilhamdü velminnetü, Kur'anın i'caz-ı manevîsinin feyziyle Risale-i Nur mizanları, **din-i İslâmın** ve **hakaik-i Kur'aniyenin** meyvelerini ve **neticelerini** öyle bir tarzda göstermişlerdir ki; dinsiz dahi onları anlasa, taraftar olmamak kabil değil. Hem **iman ve İslâmın delil ve bürhanlarını** o derece kuvvetli göstermişlerdir ki; **gayr-ı müslim dahi anlasa**, herhalde tasdik edecektir. **Gayr-ı**

müslim kaldığı halde, **iman eder.**

Risale-i Nur iman-ı tahkiki dersleri ile insanıyeti islamiyet ile mezc ederek dini İslamın ve hakaiki Kur'anın fikir ve itikad noktasında öyle sağlam inşa edip bürhan ve delillerle itikadı fıtrat ve şahadet aleminde ilişkilendirerek ders veriyor ki gayri müslim dahi anlasa iman eder, Metoda tabi olduğumda gayri müslimleştirdiğim his ve latifelerimi, fiillerimi ıslah eder.

İmanın ve İslamın meyvelerini, lezzetini bu dünya hayatında yaşatarak itikada hayat üzerinde libas giydiren saadet-i dâreyi netice verecek bir din hakikatını inşa eder. Mevla bu metoda tabi olanlardan eylesin.